

Projekt: Digitální učební materiály ve škole, registrační číslo projektu CZ. 1. 07/1. 5. 00/34. 0527
Příjemce: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Husova 3, 371 60 České Budějovice

Název materiálu: Paměť a učení

Autor materiálu: Mgr. Veronika Plecerová

Datum vytvoření: 16. 11. 2012

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Předmět: Psychologie, 2. ročník

Sada: PS4

Číslo DUM: 07

Tematická oblast: Obecná psychologie

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 13. 02. , 15. 02. 2013

Ověřující učitel: Mgr. V. Plecerová

Třída: ZLY2

Popis způsobu použití materiálu ve výuce: Výuková elektronická prezentace slouží jako podpůrná a názorná pomůcka výkladu učitele. Seznamuje žáky s psychickými procesy paměti a učení. Materiál obsahuje zpětnou vazbu ověřující pochopení nové látky v podobě snímku s otázkami k opakování tématu.

Tento výukový materiál je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

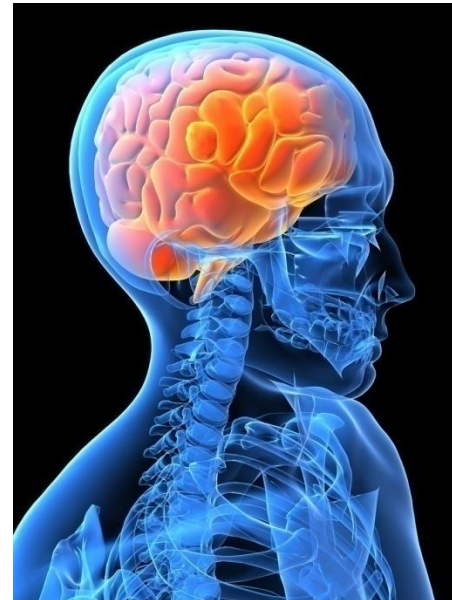
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Paměť a učení

Paměť

- Je psychický proces odrazu minulého prožívání a chování ve vědomí jedince. Paměť je proces vštěpování, uchovávání a vybavování určité zkušenosti.

Obr. č. 1

Fáze paměti

- 1/Zapamatování – vštípení (recepce)
- 2/Pamatování – uchovávání (retence)
- 3/Vybavování – reprodukce

➤ **Stupně vybavování:**

- a) znovupoznání – vybavování vzniká pouze při přítomném a opakovaném působení podnětů
- b) vzpomínání – vybavování vzniká bez přítomného působení podnětů, ale pomocí jiných zážitků nebo záměrů
- c) reprodukce – zapamatované je úplně shodné s vybavovaným

Druhy paměti

- 1) podle průběhu:
bezděčná, neúmyslná paměť
úmyslná, záměrná paměť
- 2) podle způsobu zapamatování:
mechanická paměť
logická paměť

- 3) podle převládajícího analyzátoru:
slovní paměť (verbální, sémantická), zraková (vizuální), sluchová (auditivní), čichová, chuťová, hmatová (haptická), pohybová (motorická), emocionální, sociální paměť
- 4) podle délky uchování paměťových stop:
ultrakrátká paměť (senzorická, smyslová, předpaměťová fáze)
krátkodobá paměť (pracovní, operativní paměť)
dlouhodobá paměť

Typy paměti

➤ Podle převládajících vlastností a zvláštností paměti rozlišujeme tři základní typy paměti:

- 1) názorně obrazný (zrakový, sluchový, pohybový)
- 2) slovně - logický (pojmy, myšlenky, čísla)
- 3) emocionální (emocionální zážitky)

Činitelé ovlivňující paměť

- biologická stránka – věk, zdravotní stav, biologické potřeby, fyziologie CNS
- psychická stránka – úroveň psychických procesů, stavů a vlastností
- sociální prostředí
- čas (tvorba stop a spojů)
- intenzita podnětu

Učení

- Je záměrné a systematické získávání vědomostí, dovedností, návyků a zvyků.
- získávání zkušeností v průběhu celého života

Obr. č. 2

Obsah učení

- a) vědomosti - zapamatovaná a pochopená fakta, vzájemné souvislosti mezi nimi
- b) dovednosti - vykonávání činnosti na základě získaných vědomostí
- c) návyky - zautomatizované činnosti, kterých jsme dosáhli prostřednictvím opakování
- d) zvyky - vnitřní tendence člověka v určitém okamžiku vykonat danou činnost

Druhy učení

- kognitivní (poznávací, verbální)
- motorické (senzomotorické)
- sociální

Typy učení

- a) záměrné
- b) nezáměrné
- c) mechanické
- d) logické

Činitelé ovlivňující učení

- biologická stránka – věk, tělesný stav, biologické potřeby, fyziologie CNS
- psychická stránka – úroveň psychických procesů, stavů a vlastností
- sociální stránka – prostředí rodiny, školy, zaměstnání

Otázky k opakování

- Charakterizujte paměť.
- Vyjmenujte fáze paměti.
- Uveďte podmínky vzniku 1. fáze paměti.
- Vysvětlete význam zapomínání
- Vyjmenujte druhy paměti.
- Charakterizujte učení.
- Co je obsahem učení?
- Vyjmenujte činitele ovlivňující paměť a učení.

Děkuji za pozornost

Zdroje

- ČECHOVÁ, V. ROZSYPALOVÁ, M. Obecná psychologie pro SZŠ. 1. vyd. IDVPZP. Brno: 1992. 105 s. ISBN 80–7013–24–1.
- HOLEČEK, V. MIŇHOVÁ, J. PRUNNER, P. Psychologie pro právníky. 2. vyd. Plzeň: 2007. 351 s. ISBN 978–80–7380–065–9.
- KELNAROVÁ, J. MATĚJKOVÁ, E. Psychologie 1. díl. 1. vyd. Grada. Praha: 2010 162 s. ISBN 978–80–247–3270–1.

- ROZSYPALOVÁ, M. ČECHOVÁ, V.
MELLANOVÁ, A. Psychologie a pedagogika.
1. vyd. Informatorium Praha: 2003. 186s. ISBN 80–
7333–014–8.
- Obr. č. 1 – klipart Microsoft Office on - line
<http://office.microsoft.com> [cit. 2012 - 11 - 16].

- Obr. č. 2 – Baroňová T. [cit. 2012 - 11 - 16]. Dostupný na WWW:

<http://www.sokolska33.cz/novinky/zkouskove-je-opet-tady-nezapominejte-jist-pit-a-odpocivat/attachment/verwirrungsbuchkind/>